

Yr Undeb Ewropeaidd a Chymru: Beth sydd yn y fantol yn 2011 a 2012?

Gregg Jones

Wrth i'r trafodaethau ddechrau ym Mrwsel yn 2011 ar ddyfodol cyllideb amlfwydd yr Undeb Ewropeaidd, beth sydd yn y fantol i Gymru, a beth ellid ei gollu?

Ar hyn o bryd, mae Cymru'n cael ychydig o dan £2 biliwn o gyllid (ar gyfer y cyfnod rhwng 2007 a 2013) o Gronfeydd Strwythurol yr Undeb Ewropeaidd, sy'n rhan o'r Polisi Cydlyniant. Mae'n cael yr arian hwn ar gyfer datblygu economaidd ac adfywio, ynghyd â thros £300 miliwn y flwyddyn drwy'r Polisi Amaethyddol Cyffredin i gynorthwyo ffermwyr a chymunedau gwledig.

Nid oes sicrwydd y bydd Cymru yn dal i gael yr un lefel o gyllid yn y dyfodol gan yr Undeb Ewropeaidd, gan y bydd hyn yn dibynnu ar drafodaethau dwys yn ystod 2011 a 2012 pan fydd sefydliadau'r Undeb a'r llywodraethau cenedlaethol yn dadlau am faint, strwythur a blaenoriaethau'r gyllideb ar ôl 2014.

Pa mor bwysig yw'r arian hwn i Gymru?

Mae ffigurau Llywodraeth Cymru yn dangos bod y Gymru wledig yn dibynnu'n eithaf trwm ar y Polisi Amaethyddol Cyffredin, gyda'r taliad sengl i ffermwyr – yr elfen fwyaf yng nghyllideb y Polisi – yn gyfrifol am tua 80 y cant o holl incwm ffermydd yn 2009.

Mae'r buddsoddiad drwy'r Cronfeydd Strwythurol yn llai wrth edrych arno fel cyfran o'r holl wariant cyhoeddus yn economi Cymru. Er enghraifft, yn 2011, mae'r gyllideb o tua £275 miliwn o dan y ddwy brif raglen Gymreig yn rhyw 2 y cant unig o holl gyllideb Llywodraeth Cymru o £13.8 biliwn ar gyfer 2011-2012. Serch hynny, o'u cymharu â'r elfen yn Llywodraeth Cymru sy'n ymwneud â datblygu economaidd yn unig, daw pwysigrwydd y Cronfeydd Strwythurol i'r amlwg, gan eu bod yn

cyfrannu rhyw 17 y cant at gyllideb yr Adran yr Economi a Thrafnidiaeth (£1.6 biliwn).

Ffynonellau cyllid Ewropeaidd eraill

Yn ogystal â'r Polisi Amaethyddol Cyffredin a'r ddwy brif raglen ranbarthol o dan y Cronfeydd Strwythurol, ceir amryw o raglenni cyllido eraill drwy'r Undeb Ewropeaidd y gall sefydliadau yng Nghymru – gan gynnwys prifysgolion, ysgolion, y sector gwirfoddol a busnesau – fanteisio arnynt. Bydd y rhaglenni hyn hefyd yn cael eu hadolygu ac maent yn cynnwys:

- y rhaglenni Cydweithredu Tiriogaethol o dan y Polisi Cydlyniant;
- y Rhaglen Ymchwil Fframwaith sy'n canolbwyntio ar gefnogi rhagoriaeth mewn ymchwil ledled yr Undeb Ewropeaidd;
- y Rhaglenni Dysgu Gydol Oes, gan gynnwys rhaglenni cyfnewid rhwng ysgolion, colegau, myfyrwyr a lleoliadau gwaith dramor.

Y Rhaglen Ymchwil Fframwaith

O dan y Rhaglen Ymchwil Fframwaith, cafodd sefydliadau yng Nghymru ryw £40 miliwn yn ystod 2000-06, ac maent eisoes wedi sicrhau £33 miliwn o dan dair blynedd gyntaf rhaglen 2007-13. Fodd bynnag, yn wahanol i'r Polisi Amaethyddol Cyffredin a'r cronfeydd strwythurol ranbarthol, nid oes unrhyw symiau pendant yn cael eu dyrannu ymlaen llaw i Gymru. Er mwyn cael gafael ar yr arian hwn, rhaid i sefydliadau wneud cais cystadleuol yn erbyn rhanbarthau a gwledydd eraill yn yr Undeb Ewropeaidd.

Toriadau ac argyfwng yr ewro

Yn ystod y trafodaethau ym Mrwsel, bydd cryn bwysau i leihau Cyllideb yr Undeb Ewropeaidd ar ôl 2014, wrth i lywodraethau cenedlaethol geisio cyfyngu ar y symiau y maent yn eu cyfrannu. Mae'r argyfwng sydd yn dal i fynd rhagddo yn ardal yr ewro, ynghyd â'r 'Euro Plus Pact' a fabwysiadwyd yn ddiweddar, yn dwysáu'r pwysau hwn gan fod llywodraethau cenedlaethol wedi ymrwmo i leihau dyledion cyhoeddus wrth geisio bwrw ymlaen â diwygiadau strwythurol, gan gynnwys diwygio'r farchnad waith a phensiynau.

Mae Llywodraeth y Deyrnas Unedig – sy'n un o'r 'cyfranwyr net' at Gyllideb yr Undeb Ewropeaidd – eisoes wedi datgan ei bwriad i geisio lleihau'r gyllideb gyfan mewn termau real, ac wedi tynnu sylw penodol at yr angen i ddiwygio a lleihau'n sylweddol y gyfran o'r gyllideb sy'n cael ei gwario ar y Polisi Amaethyddol Cyffredin a'r Polisi Cydlyniant. Mae Llywodraeth y Deyrnas Unedig yn ffafrio ailddyrrannu cyllid er mwyn buddsoddi mewn ymchwil, arloesedd, y gallu i gystadlu ac amcanion newid yn yr hinsawdd yr Undeb Ewropeaidd.

Mae cynlluniau'r aelod-wladwriaethau eraill yn prysur ddod i'r amlwg hefyd: mae 23 o'r 27 aelod-wladwriaeth yn bwriadu amddiffyn cyllideb bresennol y Polisi Amaethyddol Cyffredin, gan gynnwys Ffrainc a'r Almaen, tra bo consensws dros yr angen i gael Polisi Cydlyniant cryf ledled yr Undeb Ewropeaidd, er y bydd y gyllideb hon yn fwy bregus pan ddaw hi'n bryd i'r trafodaethau gwir anodd ddechrau. Mae hyn yn awgrymu mai prin fydd y cyfleoedd i ddilyn dulliau newydd ac arloesol.

Y disgwyl yw y cytunir ar gyllideb gyffredinol yr Undeb Ewropeaidd tua diwedd 2012, cyn cytuno ar y cynlluniau deddfwriaethol unigol ar gyfer y gwahanol raglenni ariannu yn hanner cyntaf

Y trafodaethau ar Gyllideb yr Undeb Ewropeaidd

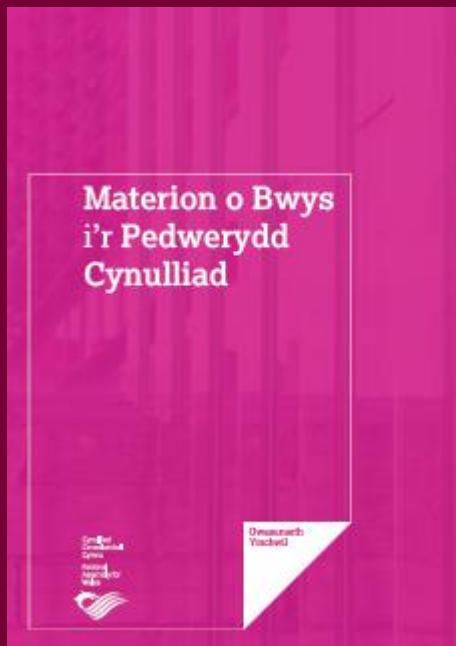
Mae disgwyl i'r Comisiwn Ewropeaidd gyhoeddi cynigion ar gyfer Cyllideb amlflwydd yr Undeb Ewropeaidd yn y dyfodol ym mis Mehefin 2011. Dilynir hyn gan gynigion deddfwriaethol unigol yn ystod ail hanner 2011 (ac mewn rhai achosion yn 2012) ar gyfer pob un o'r prif elfennau yn y gyllideb arfaethedig, gan gynnwys y Polisi Amaethyddol Cyffredin, dyfodol Polisi Cydlyniant yr Undeb Ewropeaidd, y Rhaglen Fframwaith Ymchwil ac Arloesi, rhaglen newydd bosibl ar gyfer Newid yn yr Hinsawdd ac Ynni Adnewyddadwy, a sawl un arall.

Bydd pob un o'r rhain yn destun dadleuon a thrafodaethau yn sefydliadau'r Undeb Ewropeaidd – sef **Senedd Ewrop**, sy'n cynnwys yr Aelodau o Senedd Ewrop sy'n dod o Gymru, a'r aelod-wladwriaethau neu'r 'llywodraethau cenedlaethol' yng **Nghyngor y Gweinidogion** (ac yna yn y **Cyngor Ewropeaidd**). Bydd llais Cymru'n cael ei gynrychioli gan y Deyrnas Unedig, gan ddibynnu ar ba mor llwyddiannus y bydd Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid eraill yn dylanwadu ar safbwyntiau Llywodraeth y Deyrnas Unedig, a chan y **Comisiwn Ewropeaidd**, a fydd yn gweithredu fel brocer i geisio cael cyfaddawd sy'n bodloni'r tri sefydliad.

Yn ogystal, gofynnir am farn y ddau brif gorff ymgynghorol – sef Pwyllgor y Rhanbarthau a'r Pwyllgor Economaidd a Chymdeithasol – ac mae gan Gymru gynrychiolwyr uniongyrchol ar y rhain (gan gynnwys dau o Gynulliad Cenedlaethol Cymru).

2013. Mae hyn yn golygu y bydd materion Ewropeaidd yn flaenllaw ar yr agenda gwleidyddol yn nwy flynedd gyntaf y pedwerydd Cynulliad.

Erthygl o gyhoeddiad gan y Gwasanaeth Ymchwil

Materion o Bwys i'r Pedwerydd Cynulliad

Mae'r ddogfen hon wedi cael ei pharatoi'n arbennig ar gyfer Aelodau'r Cynulliad gan y Gwasanaeth Ymchwil. Mae'n trafod rhai o'r pynciau hynny sy'n debygol o fod o bwys i Aelodau yn ystod y Pedwerydd Cynulliad.

Materion o Bwys i'r Pedwerydd Cynulliad

Am rhagor o gyhoeddiadau, gweler **ein tudalennau ar wefan y Cynulliad**.
www.cynulliadcymru.org/bus-assembly-publications-research.htm

Y Gwasanaeth Ymchwil
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

E-bost: **Research.Service@wales.gov.uk**
Twitter: **[@YmchwilCCC](https://twitter.com/YmchwilCCC)**